

Пиріг

Іван Чернецький

Пирого лежали на шафі, і, щоб їх дістати, Ромко приставив табуретку. Сашко, Толик і Дмитрик притихли й вичікувально дивилися на Ромка. А той з висоти озирнувся на них і побачив тільки їхні очі — великі цікаві очі. Він перестав навіть думати про те, що до хати може хтось ввійти, а тоді буде йому не з медом. Ромко припіднявся навшпиньки, засунув руку в сито, взяв пиріг — і в цю мить хтось із хлопців ахнув. Ромко злякано й рвучко обернувся, глипнув у вікно, але там нікого не було. Тоді він перевів погляд на хлопців. Сашко і Дмитрик стояли непорушно, тільки очі їхні захоплено обмацували Ромкову руку з пирогом, а Толик винувато й улесливо посміхався.

— Ти чого? — спитав Ромко.

— Я ще не бачив такого пирога,— відповів Толик, чухаючи потилицю, хоч вона й не свербіла.

— Якого?

— Такого білого.

— А-а-а,— протягнув Ромко і ще міцніше затиснув пиріг у руці, наче боявся, що хтось із хлопців вихопить його. Йому стало жаль отак задарма роздавати пироги — він і сам удосталь не наївся, бо мати напекла їх на свято, а свято має бути аж позавтра.

Ромко заховав руку за спину і спитав Толика:

— Хочеш?

— Хочу,— випалив Толик і, перевівши подих, проковтнув слину.

— А ти мені що даси?

— Ту велику гільзу, яку ти просив.

— Добре,— сказав Ромко.— На!

Толик весело ухопив пиріг, похапливо й жадібно відкусив шматок.

— Тут не їж! — наказав Ромко.— Сховай і стеж за вікном! — він зачекав, поки Толик сховав надкушений пиріг за пазуху, і знову потягнувся до сита.

Витягнувши із сита другий пиріг, Ромко звернувся до Дмитрика:

— А ти мені що даси?

— А що я тобі дам? — знизав плечима Дмитрик.

— Перо даси?

— Яке перо?

— А те, з пружинкою.

— А я чим писати буду?

— Тобі батько зробить друге.

Десять півтора року тому, коли фронт проходив через Верхівку, наші збили за селом німецького літака і уламки його валялися там ще й досі. Батько Дмитрика з одрізаною до коліна ногою нещодавно повернувся з війни додому, а що був майстром на всі руки, то з уламків того літака виробляв усякі штуковини. Навіть шкільні пера. Щоб чорнила

на перо набиралося більше, Дмитрик уже сам із тоненького дротика зробив пружинку, вклав її у жолобок пера і прив'язав кінчиками до шийки і дзьобика. Ого, таким пером як умочиш у чиєсь чорнило, писатимеш пів-уроку!

— Ну, то даси перо? — перепитав Ромко.

— Як тато зроблять друге, то дам.

— Тримай!

Дмитрик одразу ж сховав пиріг за пазуху.

Тепер черга дійшла до Сашка, і йому ніяково було самому тримати очі на Ромкові, бо Толик і Дмитрик весело зазирали один одному в пазухи, їм не терпілося на вулицю.

— А ти? — Ромко подивився на Сашка.

— В мене нічого нема,— тихо і жалібно промовив Сашко.

Ромко подумав якусь мить і спитав:

— На балалайці даси пограти?

— Дам,— пожвавішав Сашко.

— Додому?

— Додому не дам, бо то балалайка Іванова, і він ходить з нею на вечорниці, а як тобі дам додому, він мене налупцює.

— То я тобі й пирога не дам,— вимовив Ромко, сподіваючись, що в такий спосіб Сашко погодиться дати йому балалайку додому.

Сашко зашарівся, опустив очі додолу, прикусив нижню губу й рішуче ступив до дверей. За ним поспішили Толик і Дмитрик.

Ромко такого не чекав. Він зістрибнув із табуретки, поставив її на місце і з пирогом у руці вискочив надвір.

Сашко з опущеною головою виходив із подвір'я на дорогу. Ромко підтюпцем наздогнав його, взяв за руку:

— На, бери!

Сашко висмикнув руку й пішов далі.

— Бери задаром! — Ромків голос пом'якшав.— Думаєш, я шкодую?

— Відчепись! — із притиском сказав Сашко.

Тоді Ромко забіг Сашкові наперед і хотів запхнути йому пиріг за пазуху, але той різко відхилився вбік.

Зупинившись, Ромко гукнув:

— Візьми, чуєш? Пиріг із пасльоном. Ти ще не знаєш, який він солодкий!

Але Сашко простував далі.

Ромкові стало прикро до сліз.

— Я його все одно назад не понесу,— кричав він Сашкові у спину.— То твій, чуєш? — до Ромкового горла підступав якийсь давкий клубок. — Дивись, я його отут кладу. Чуєш? — він поклав пиріг на траву й рушив до свого подвір'я.

Толик і Дмитрик, що хутко впорались із своїми пирогами, стояли біля колодязя й зацікавлено спостерігали за своїми друзями.

Ромко озирнувся назад.

Сашко вперто віддалявся, не оглядаючись. А між ними білів на траві пиріг, начинений пасльоном.